

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 251/07-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. októbra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. J. B., K., zastúpeného advokátom JUDr. T. Š., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 1 Protokolu č. 12 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Ž. a Ministerstva dopravy pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky pri plnení povinnosti uloženej právoplatným súdnym rozhodnutím a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. J. B. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. novembra 2006 doručená sťažnosť JUDr. J. B., K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. T. Š., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a 4

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 1 Protokolu č. 12 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Ž. a Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) pri plnení povinnosti uloženej právoplatným súdnym rozhodnutím.

Zo sťažnosti sťažovateľa a z jej príloh vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Košice I č. k. 17 C 323/2004-115 z 12. apríla 2005 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 1 Co 172/2005-148 z 2. augusta 2005, ktorý nadobudol právoplatnosť 30. septembra 2005 (ďalej len „právoplatné súdne rozhodnutie“), bola ž. ako žalovanej v prvom rade a obchodnej spoločnosti S., a. s., ako žalovanej v druhom rade uložená povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť sťažovateľovi náhradu škody v sume 6 353 736 Sk s príslušenstvom a trovy prvostupňového konania v celkovej sume 344 411 Sk. Ž. bola zároveň uložená povinnosť nahradiť sťažovateľovi trovy odvolacieho konania v sume 51 200 Sk.

Podaním z 24. októbra 2005 a 29. novembra 2005 sťažovateľ vyzval ž. na splnenie povinnosti uloženej právoplatným súdnym rozhodnutím. Podaním zo 7. júla 2006 adresovaným ministerstvu sťažovateľ poukázal na neplnenie si tejto povinnosti ž..

Sťažovateľ na základe právoplatného súdneho rozhodnutia podal návrh na vykonanie exekúcie proti ž. ako povinnej v prvom rade a obchodnej spoločnosti S., a. s., ako povinnej v druhom rade. Dňa 29. decembra 2005 Okresný súd Bratislava I poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie. Súdny exekútor 10. januára 2006 vydal upovedomenie o začatí exekúcie vedenej pod sp. zn. EX 1543/05.

Ž. 20. januára 2006 podala námietky proti exekúcii a návrh na jej zastavenie. V námietkach uviedla neprípustnosť exekúcie vedenej proti nej okrem iného s poukazom na to, že jej majetok tvoria výlučne rozpočtové prostriedky, a preto je proti nej exekúcia podľa § 8 ods. 10 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy

a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy“) neprípustná. Podľa tohto zákonného ustanovenia výkonu rozhodnutia podľa osobitných predpisov (vrátane exekučného poriadku) nepodliehajú prostriedky poskytnuté zo štátneho rozpočtu a z rozpočtu Európskej únie.

V odpovedi ž. zo 14. augusta 2006 adresovanej sťažovateľovi v súvislosti s plnením povinnosti uloženej právoplatným súdnym rozhodnutím sa uvádza *„Medzi možnosťami riešenia boli rozpracované aj alternatívy úplného alebo čiastočného zaplataenia náhrady škody, resp. alternatíva neuhradenia náhrady škody“*.

Sťažovateľovi bolo doručené aj stanovisko ministra dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky z 24. augusta 2006, v ktorom sa konštatuje: *„Nesplnenie si povinnosti podľa právoplatného a vykonateľného rozhodnutia súdu je porušením práva, ale na jeho odstránenie sa nevyžaduje zásah orgánu verejnej správy podľa zákona č. 152/1998 Z. z. o sťažnostiach. Navyše vzhľadom na prekážky, ktoré bránia k uskutočneniu výkonu rozhodnutia, nemožno považovať postup Ž. SR, ktorá na svoju obranu používa zákonné prostriedky, za nesprávny.“*

Sťažovateľ následne 15. novembra 2006 doručil ústavnému súdu sťažnosť, ktorou namieta porušenie svojich práv tým, že ž. odmieta uhradiť jeho pohľadávku, ktorá mu bola priznaná právoplatným súdnym rozhodnutím a ministerstvo *„ho v tomto postoji utvrdzuje a nijako jeho nezákonný a protiústavný postoj nekoriguje“*. Sťažovateľ ďalej uviedol: *„Podľa § 8 ods. 10 (zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, pozn.) nemožno sťažovateľovu pohľadávku vymôcť exekučne.“* Podľa sťažovateľa ž. *„sama rozhoduje o tom komu, či a koľko zaplatí a to bez akejkoľvek kontroly. Tomu totiž nasvedčuje obsah niektorých písomných odpovedí odporcu, ktoré sú prílohou sťažnosti... Svojevôľa odporcu, umožnená zákazom exekúcie, sa konkrétne prejavila v takejto formulácii... medzi možnosťami riešenia boli rozpracované aj alternatívy úplného alebo čiastočného zaplataenia náhrady škody, resp. alternatíva neuhradenia náhrady škody...“*.

Sťažovateľ v petite sťažnosti navrhol ústavnému súdu, aby vyslovil porušenie označených práv ž. a ministerstvom, zakázal im pokračovať v ich porušovaní, priznal sťažovateľovi finančné zadosťučinenie v sume 500 000 Sk a náhradu trov právneho zastúpenia.

Ústavný súd na základe spisovej dokumentácie, ktorá tvorila prílohu sťažnosti, a vyžiadaných rozhodnutí Okresného súdu Bratislava I zistil, že po doručení sťažnosti sťažovateľa ústavnému súdu Okresný súd Bratislava I uznesením sp. zn. 1 Er 282/05 z 15. decembra 2006 námietky ž. proti exekúcii zamietol a uznesením rovnakej sp. zn. z 25. januára 2007 zamietol aj návrh na zastavenie exekúcie. V odôvodnení uznesenia o zamietnutí námietok sa uvádza: *„Povinný v I. rade (ž., pozn.) je rozpočtovou organizáciou, podľa ust. § 23 ods. 1 zákona č. 523/2004 o rozpočtových pravidlách verejnej správy... je rozpočtová organizácia oprávnená prekročiť rozpočtový limit výdavkov o prostriedky prijaté od iných subjektov... rozpočtová organizácia predmetné prostriedky vedie na mimorozpočtovom účte. Povinný v I. rade nepredložil súdu dôkazy o tom, že disponuje výlučne majetkom, ktorý nemôže podliehať výkonu exekúcie.“*

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, ktorý znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie.

V súlade s princípom subsidiarity právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že ž. bola právoplatným súdnym rozhodnutím uložená povinnosť zaplatiť sťažovateľovi sumu 6 353 736 Sk s príslušenstvom. Táto povinnosť vznikla z občianskoprávneho vzťahu zodpovednosti za škodu, ku ktorej došlo v súvislosti s uskutočňovaním stavebných prác na nehnuteľnosti v správe ž.. Objednávateľom prác bola ž.

Sťažovateľ porušenie svojich základných práv videl v neplnení právoplatným súdnym rozhodnutím uloženej povinnosti ž. Vo vzťahu k ministerstvu videl sťažovateľ porušenie označených základných práv v tom, že ministerstvo ž. v tomto postoji utvrdzovalo. Sťažovateľ pritom vo svojej sťažnosti opakovane poukazoval na to, že nútený výkon rozhodnutia voči ž. je podľa zákona o rozpočtových pravidlách neprípustný.

Ústavný súd poznamenáva, že sťažovateľ svoju pohľadávku mohol vymôcť (a aj vymáha) prostredníctvom výkonu právoplatného súdneho rozhodnutia od ž. Uvedené korešponduje aj so znením § 8 ods. 10 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, podľa ktorého neprípustnosť núteného výkonu rozhodnutia sa vzťahuje iba na rozpočtové prostriedky, s ktorými rozpočtové organizácie hospodária, a nie na samotné rozpočtové organizácie, ktoré v súlade s citovaným zákonom môžu mať aj iný majetok, voči ktorému je nútený výkon rozhodnutia (exekúcia) prípustný.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ mal k dispozícii a aj využil prostriedok nápravy namietaného porušenia označených práv spočívajúci vo vymáhaní pohľadávky v exekučnom konaní, a vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

Pretože sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd o ďalších nárokoch na ochranu ústavnosti uplatnených v sťažnosti nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. októbra 2007